

Prednáška o HOAXOCH

Dňa 19. 05. 2022 sme sa zúčastnili na prednáške o Hoaxoch a dezinformáciách na UKF v Nitre , ktorej garantkou bola PhDr. **Mária** Kočnerová, PhD. – z Katedry politológie a euroázijských štúdií Filozofickej fakulty UKF v Nitre.

Prednášky sa zúčastnilo 97 detí a pedagógov z Nitrianskych základných škôl.

Čo je HOAX? /**Internetový zdroj** wikipédia/

„Hoax je anglické slovo, ktoré znamená podvod (klamstvo), obyčajne taký, ktorého cieľom je zo žartu alebo so zlými úmyslami prinútiť niekoho veriť niečomu, čo nezodpovedá skutočnosti, a zneužiť jeho dôverčivosť. Slovo sa začalo na začiatku 21. storočia v médiách a na internete používať aj v slovenčine, ale jeho presný význam nie je jasný“.

Hoaxy v podobe správy na počítači či mobile predovšetkým:

- varujú pred údajne vážnym (v skutočnosti neexistujúcim) nebezpečenstvom
- vyzývajú na to, aby bol hoax preposielaný ďalším používateľom
- informujú o možnosti spoplatnenia často používaných internetových služieb, čomu sa dá vraj zabrániť jedine preposielaním ďalej
- prosia o pomoc v núdzi (občas ide o prosby, ktoré boli na začiatku aktuálne, ich preposielaním však rotujú po Internete aj niekoľko rokov)
- tvrdia, že prinášajú šťastie (obdoba písaných „listov šťastia“), prípadne sľubujú peniaze za preposielanie (čo je úplný nezmysel aj vzhľadom na to, ako protokol SMTP rieši prenos e-mailov)

Niekedy sa tiež vyskytujú reťazové správy vo forme prosby alebo petície (takáto „petícia“ z hľadiska práva nemá žiadnu váhu), veľakrát sa uvádzaný blud snaží podporiť uvedením názvov veľkých firiem a inštitúcií (napr. IBM, America OnLine, atď.).

Ochrana pred šírením

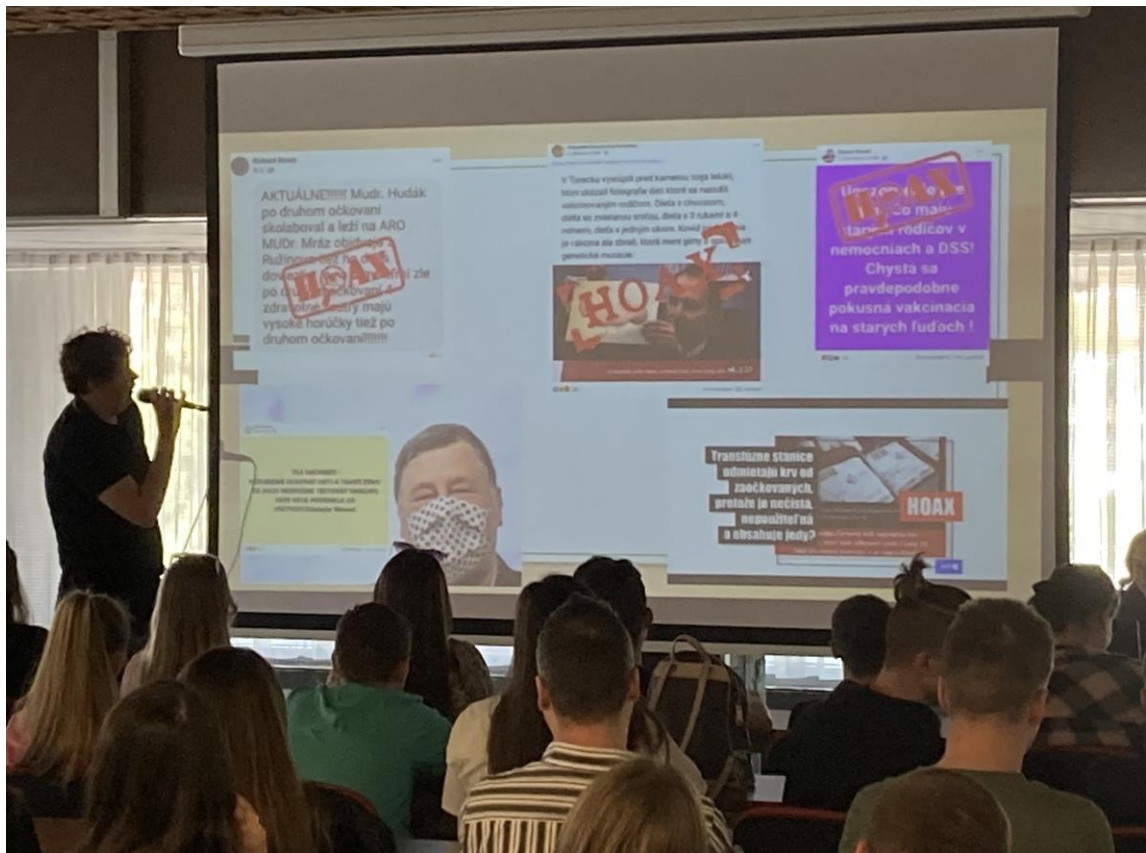
Odborníci sa zhodujú, že ak dostaneme takýto e-mail (prípadne iný typ správy), je dobré poučiť ľudí, ktorí ho poslali o zbytočnosti (a škodlivosti) ich dobrého úmyslu. Do budúcnosti sa tak ušetrí množstvo času a energie.

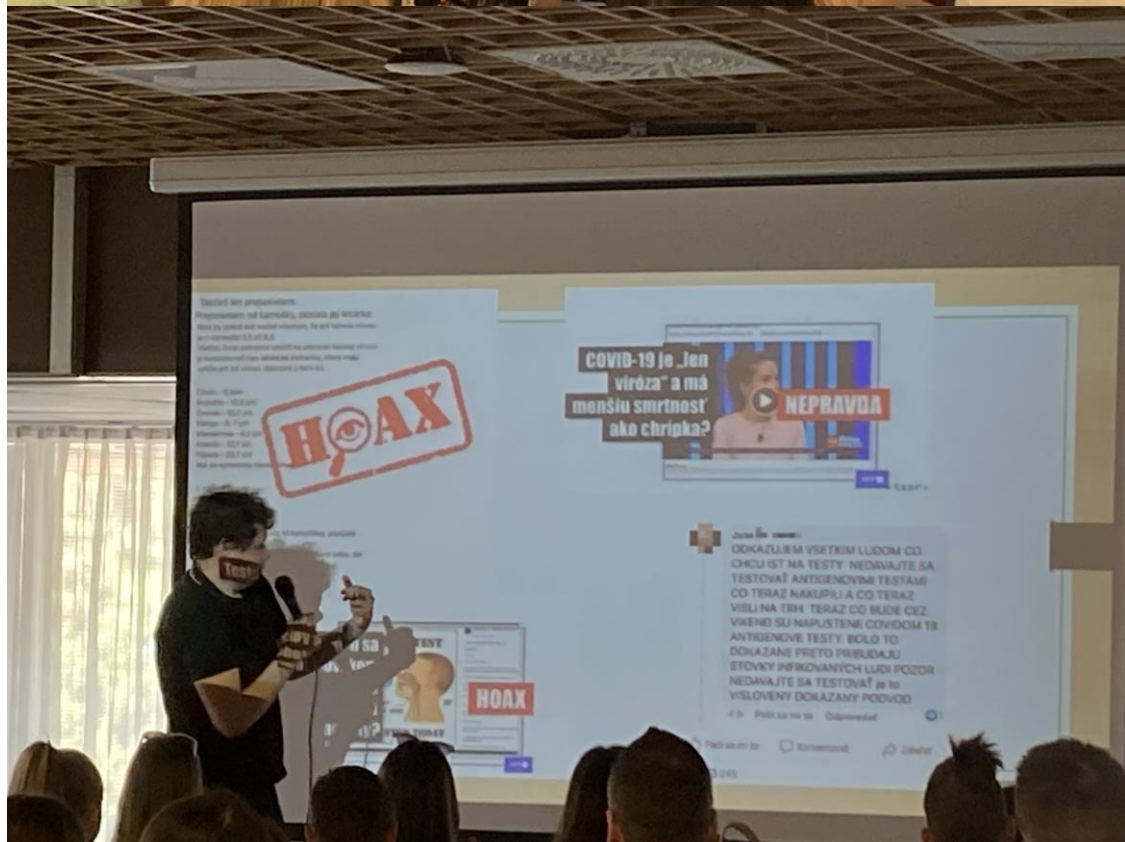
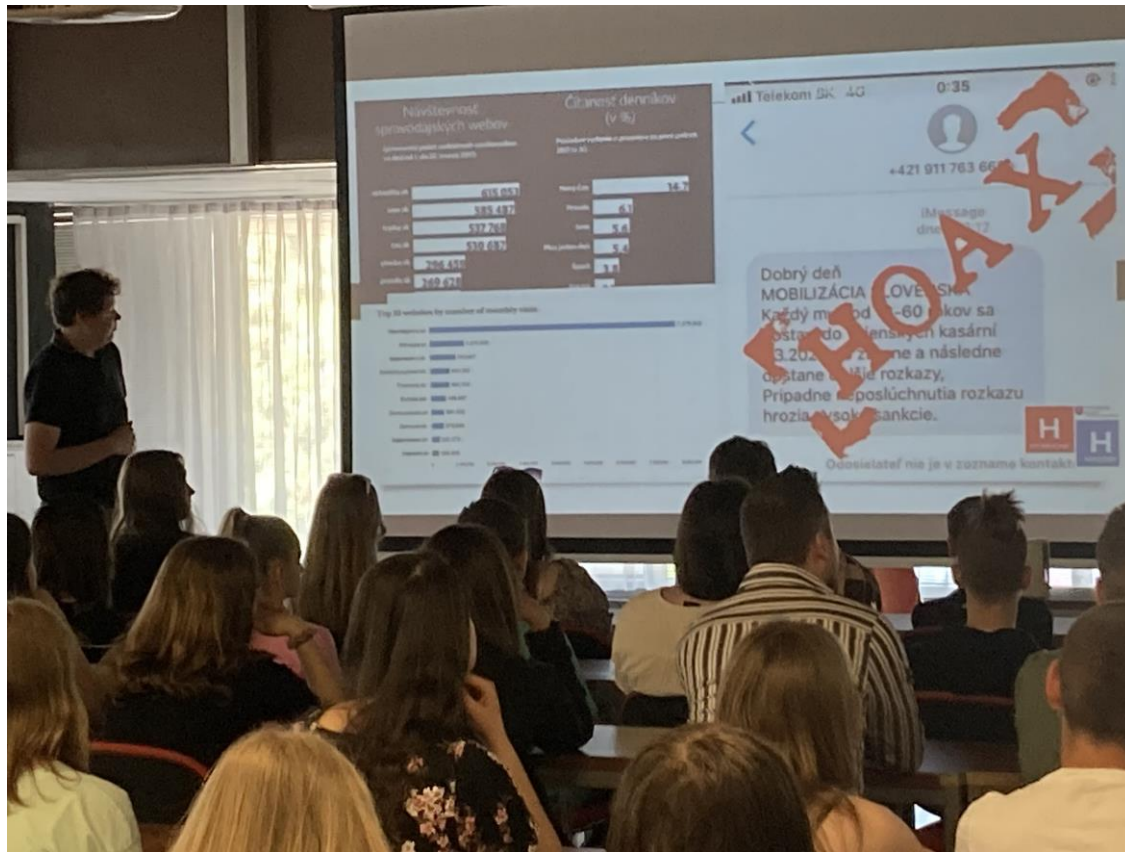
Niekedy však môže ísť o reálnu správu, tú je však vhodné preposielať len pri úplnej istote, že je pravdivá, napr. keď osobne poznáte odosielateľa a viete, že: rozumie tomu, čo píše, správa pochádza priamo od neho (nie je preposlaná), zvykne písať pravdu.

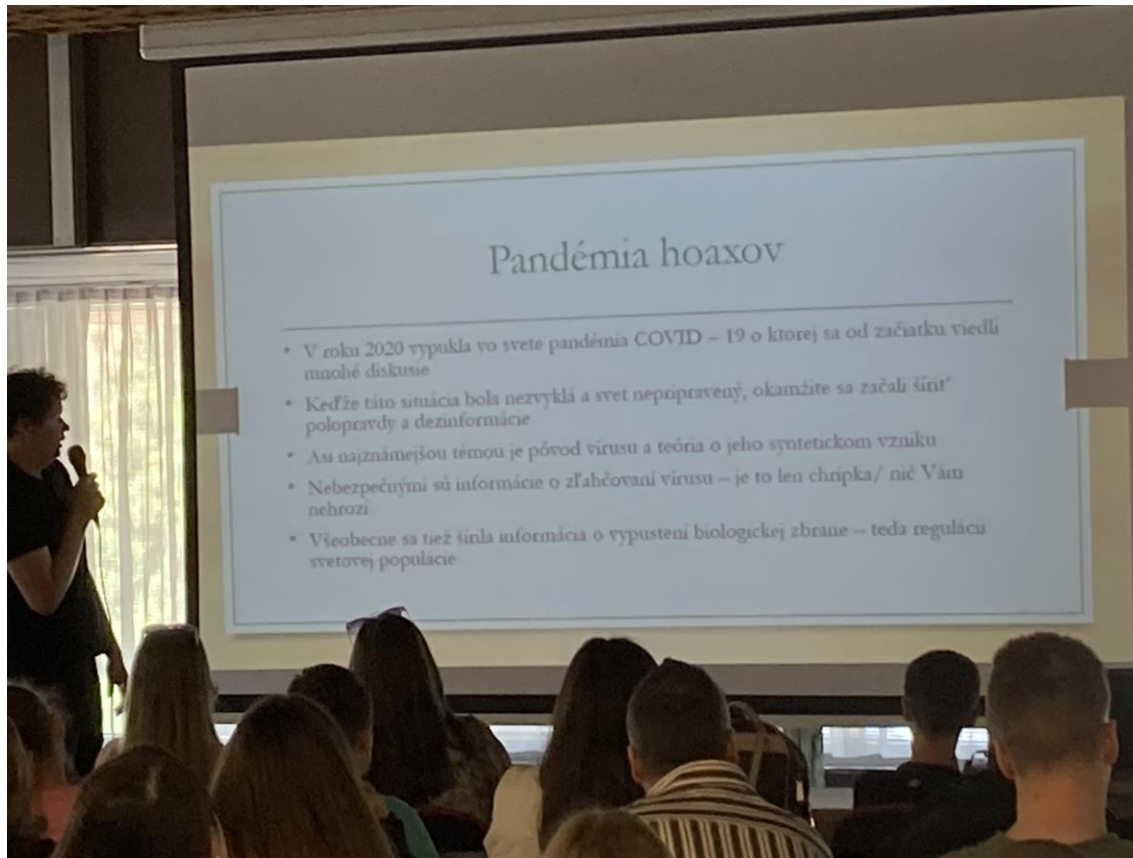
Známy server o tejto problematike, *hoax.cz*, uvádza: „*V praxi môžeme použiť nasledujúci pravidlo: Jestliže zpráva obsahuje výzvu k hromadnému rozeslání na další adresy, je to s největší pravděpodobností HOAX.*“ Je potrebné podotknúť, že táto výzva NEMUSÍ byť vyjadrená priamo. Napríklad "Dajte pozor na svoje deti!". Doslova sa nám vnucuje správu preposlať, aby sme chránili deti našich blízkych vďaka útokom na naše city.

Je veľa dôvodov, ktoré mohli viesť pôvodného autora k napísaniu správy, zväčša však ide o snahu zabaviť sa. V mnohých správach sú úplne absurdnosti, to však nebráni tomu, aby sa správa vďaka ľudskej hlúposti nešírila ďalej. Pri viacnásobnom preposielaní je možné z hlavičiek e-mailových správ (zobraziť podrobnosti) získať pomerne veľké množstvo e-mailových adries (tzv. Email harvesting).

Ďakujeme

PhDr. Márii Kočnerovej, PhD. – z Katedry politológie a euroázijských štúdií Filozofickej fakulty UKF v Nitre a jej študentom za skvelú a poučnú prednášku.

Dr. Alena Mrázová – koordinátor Mestského žiackeho parlamentu pri CVČ Domino Nitra